Ерік-Емманюель ШМІТТ

ОСКАР І РОЖЕВА ПАНІ

Повість

З французької переклала Олена Борисюк

Присвячується Даніелі Дар'є

Дорогий Боже,

Мене звуть Оскар, мені десять років, я підпалив кота, собаку, будинок (здається, навіть підсмажив червоних рибок), це мій перший лист до тебе, бо досі мені бракувало часу через навчання.

Одразу хочу тебе попередити, що я ненавиджу писати. Хіба що вже конче потрібно. Бо писати — це наче чіпляти гірлянду, помпон, удавану усмішку, стрічечку тощо. Писати — це ніщо інше, як прикрашати, прибріхуючи. Такі собі хитрощі дорослих.

Докази? Візьми, наприклад, початок мого листа: "Мене звуть Оскар, мені десять років, я підпалив кота, собаку, будинок (здається, навіть підсмажив червоних рибок), це мій перший лист до тебе, бо досі мені бракувало часу через навчання", я міг би взяти й написати "Мене звуть Яйцеголовий, на вигляд мені сім років, я живу в лікарні через рак і ніколи не звертався до тебе, бо навіть не вірю, що ти існуєш".

Але якщо я так напишу, це виглядатиме негарно, і я тебе менше цікавитиму. Мені ж потрібно, щоб ти зацікавився.

Мені навіть підійшло б, якби ти знайшов час зробити мені дві-три послуги.

Пояснюю.

Лікарня — суперсимпатичне місце, де повно дорослих у гарному настрої, які голосно розмовляють, багато іграшок і рожевих пань, які хочуть гратися з дітьми, а також друзів, які завжди готові прийти на допомогу, як от: Шинка, Ейнштейн або Поп Корн, коротше кажучи, лікарня — це рай, якщо ти належиш до хворих, які радують.

Я ж більше не радую. Відколи мені зробили пересадку кісткового мозку, я добре відчуваю, що більше не радую. Коли лікар Дюссельдорф оглядає мене вранці, моє серце завмирає — я його засмучую. Він мовчки дивиться на мене так, ніби я припустився якоїсь помилки. Хоча я доклав зусиль в усьому, що стосувалося операції: був слухняним, дозволив усипити себе, терпів біль і не кричав, приймав усі ліки. Іноді мені хочеться накричати на нього, сказати, що, можливо, це він, лікар Дюссельдорф, зі своїми чорними бровами, продув операцію. Та коли я бачу який він нещасний, образливі слова застряють у мене в горлі. І що більше лікар Дюссельдорф мовчить, дивлячись на мене поглядом, що просить вибачення, то більше я почуваюся винним. Я зрозумів, що став кепським хворим, хворим, який руйнує віру у те, що медицина — це прекрасно.

Думка лікаря заразна. Тепер увесь поверх, медсестри, інтерни і прибиральниці дивляться на мене однаково. Вони сумні, коли у мене гарний настрій, змушують себе сміятися, коли я розказую анекдот. Справді, ми більше не регочемо так, як раніше.

Не змінилася тільки Бабця-Ружа. У будь-якому разі вона, як на мене, надто стара, щоби змінюватися. Окрім того, вона також занадто Бабця-Ружа. Я не пояснюватиму тобі, хто така Бабця-Ружа, Господи, оскільки вона твоя хороша подруга; власне вона й порадила тобі написати. Проблема в тому, що лише я називаю її "Бабцею-Ружою". Тож тобі доведеться зробити зусилля, аби зрозуміти, кого я маю на увазі: серед жінок у рожевих халатах, які приходять ззовні, щоб якийсь час побути з хворими дітьми, вона найстарша.

— Скільки Вам років, Бабцю-Ружо?

— Ти можеш запам'ятати число з тринадцяти цифр, Оскарику?

— О! Ви глузуєте!

— Ні. Тут у жодному разі не повинні знати, скільки мені років, інакше мене виженуть, і ми більше не бачитимемось.

— Чому?

— Я тут контрабандою. Для рожевих пань існує певна вікова межа. Я ж її вже давно перейшла.

— Ви "прострочені"?

— Так.

— Як йогурт?

— Тс-с-с…

— О'кей. Мовчу.

З її боку дуже сміливо поділитися своєю таємницею зі мною. Але їй випав хороший номер. Я мовчатиму, навіть якщо мене дивує, що, з огляду на всі зморшки, які сонячними промінцями розбіглися довкола її очей, досі ніхто нічого не запідозрив.

Наступного разу я довідався про ще одну її таємницю, і от тепер, це вже точно, ти її впізнаєш, Боже.

Ми гуляли в парку лікарні, і вона наступила на собачі екскременти.

— Лайно!

— Бабцю-Ружо, Ви кажете погані слова.

— Слухай, малий, дай мені спокій на мить, я висловлююся так, як хочу.

— Ох, Бабцю-Ружо!

— Ворушись. Ми на прогулянці, а не на перегонах слимаків.

Коли ми присіли на лавку посмоктати льодяників, я запитав:

— Як так вийшло, що Ви вживаєте погані слова?

— Професійна деформація, Оскарику. При моїй професії я пропала б, якби мій словниковий запас був надто делікатним.

— А ким Ви були?

— Ти не повіриш…

— Повірю, присягаюсь.

— Кечисткою.

— Не може бути!

— Кечисткою! Мене прозивали Душогубка з Ланґедоку.

Відтоді, коли у мене кепський настрій, а Бабця-Ружа впевнена, що нас ніхто не почує, вона розказує про свої великі турніри: суперництво Душогубки з Ланґедоку та Ковбасниці з Лімузена, двадцятирічну боротьбу з голландкою Дияволицею Сінклер, у якої були не груди, а снаряди, особливо ж про бій на чемпіонаті світу з Улла-Улла, на прізвисько Бухенвальдська Сука, яку ніхто ніяк не міг перемогти, навіть Сталеве Стегно, кумир Бабці-Ружі, коли вона була кечисткою. В моїй уяві вимальовуються ці бої, я бачу свою подругу на рингу такою, як зараз: низенькою старенькою у рожевому халаті, вона трохи тремтить, але задає перцю людоїдкам у трико. Мені здається, що це я. Я стаю найсильнішим. Мщуся…

Що ж, якщо після всіх цих підказок про Бабцю-Ружу, або Душогубку з Ланґедоку, ти, Боже, так і не збагнув, хто така Бабця-Ружа, час перестати бути Богом і вийти на пенсію. Гадаю, я ясно висловився?

Повертаюся до своїх справ.

Одним словом, зроблена мені пересадка багатьох тут засмутила. Хіміотерапія також, але це не так і важливо,

оскільки ми покладали надію на пересадку. Мені здається, що тепер лікарі вже не знають, що ж іще запропонувати, їх аж шкода. Лікар Дюссельдорф, якого мама вважає красивим, хоча, як на мене, у нього надто густі брови, схожий на Діда Мороза, якому прикро від того, що в мішку більше немає дарунків.

Атмосфера погіршується. Я обговорив це зі своїм товаришем Шинкою. Його справжнє ім'я Ів, але ми називаємо його Шинкою, це личить йому більше, бо він дуже попечений.

— Шинко, по-моєму, лікарі мене більше не люблять, я наганяю на них депресію.

— Таке скажеш, Яйцеголовий! Лікарі невтомні. У них завжди повно ідей щодо операцій, які можна зробити. За моїми підрахунками вони пообіцяли мені, щонайменше, шість.

— Можливо, ти їх надихаєш?

— Треба думати.

— Чому вони прямо не скажуть, що я помру?

Тут Шинка, як усі в лікарні, оглух. Якщо в лікарні вимовити слово "помирати", ніхто тебе не почує. Можеш бути певним — заляже пауза, і розмова перейде на іншу тему. Я провів цей тест з усіма. За винятком Бабці-Ружі.

Тож сьогодні вранці я вирішив перевірити, чи їй теж заціпить у цей момент.

— Бабцю-Ружо, схоже, що ніхто мені не зізнається, що я помру?

Вона дивиться на мене. Невже вона відреагує, як усі інші? Будь ласка, Душогубко з Ланґедоку, втримайся і збережи слух!

— Чому ти хочеш, щоб тобі про це казали, якщо ти й сам знаєш, Оскаре?

Фух, вона почула.

— По-моєму, Бабцю-Ружо, люди придумали собі лікарню, яка відрізняється від тієї, що існує насправді. І чинять так, наче в лікарню лягають лише для того, щоб одужати. Тоді як туди лягають і для того, щоб померти.

— Твоя правда, Оскаре. Гадаю, ми так само помиляємося й відносно життя. Забуваємо, що воно крихке, ламке та ефемерне. Ми всі вдаємо, що безсмертні.

— Бабцю-Ружо, моя операція виявилася невдалою?

Бабця-Ружа не відповіла. У такий спосіб вона сказала "так". Упевнившись, що я все зрозумів, вона підійшла і благально попросила:

— Але я тобі, звісно, нічого не казала. Обіцяєш?

— Обіцяю.

Ми трохи помовчали, просто щоб добре обмізкувати нові думки.

— Чом би тобі не написати Богові, Оскаре?

— О, ні, тільки не Ви, Бабцю-Ружо!

— Що, тільки не я?

— Тільки не Ви! Я гадав, Ви не можете обманювати.

— Я не обманюю.

— Тоді навіщо говорите мені про Бога? Мене вже колись ошукали з приводу Діда Мороза. Одного разу досить!

— Оскаре, між Богом і Дідом Морозом немає ніякого зв'язку.

— Ні, є. Це запудрювання мізків і таке інше.

— Невже ти думаєш, що я, стара кечистка, яка виграла сто шістдесят зі ста шестидесяти п'яти турнірів, причому сорок три з них закінчились нокаутом, можу хоч на грам повірити у Діда Мороза?

— Ні.

— Так от, у Діда Мороза я не вірю, але в Бога — вірю. Ось так.

Звісно, коли так кажуть, це все міняє.

— А навіщо писати Богові?

— Ти почуватимешся не таким самотнім.

— Не таким самотнім із кимось, хто не існує?

— Примусь його існувати.

Вона нахилилася до мене.

— Щоразу як ти віритимеш у нього, його існування ставатиме вірогіднішим… Якщо будеш наполегливим, він почне існувати у всій повноті. І творитиме для тебе добро.

— Про що ж я йому напишу?

— Виклади свої думки. Ті, які не висловлюєш; саме вони тиснуть, міцно вкорінюються, лягають тягарем, знерухомлюють тебе, посідають місце нових думок і отруюють тебе. Якщо ти мовчатимеш, то перетворишся на смердюче сміттєзвалище старих думок.

— О'кей.

— Окрім того, ти щодня можеш звернутися до Бога з проханням. Але вважай! Лише з одним.

— Ваш Бог, Бабцю-Ружо, — нікчемний. Аладін мав право на три бажання від джина з лампи.

— Одне бажання щодня — це краще, ніж три за все життя, чи не так?

— Авжеж. І я можу все йому замовити? Іграшки, цукерки, машину…

— Ні, Оскаре. Бог — не Дід Мороз. Ти можеш просити у нього лише духовні речі.

— Наприклад?

— Наприклад: мужності, терпіння, пояснень...

— О'кей. Розумію.

— А ще, Оскаре, ти можеш попросити його про прихильність до когось іншого.

— Маючи право на одне бажання в день, Бабцю-Ружо, не варто робити дурниць, спершу я притримаю його для себе!

Ось так. Тому, Боже, з нагоди першого листа (я тобі трохи описав свій стиль життя тут, у лікарні, де на мене тепер дивляться як на перепону медицині) хотів би просити відповісти на одне запитання: я одужаю? Скажи "так" чи "ні". Це ж нескладно. "Так" чи "ні". Непотрібне закресли.

До завтра, цілую,

Оскар.

P.S. Я не знаю твоєї адреси: як мені бути?

Дорогий Боже,

Браво! Ти дуже крутий. Ти дав відповідь на запитання раніше, ніж я відправив листа. Як це в тебе вийшло?

Сьогодні вранці, коли в кімнаті для відпочинку я грав з Ейнштейном у шахи, прийшов Поп Корн, щоб мене попередити:

— Приїхали твої батьки.

— Мої батьки? Не може бути. Вони приїздять тільки в неділю.

— Я бачив машину — червоний джип із білим брезентовим чохлом.

— Це неможливо.

Я стенув плечима і продовжував грати з Ейнштейном. Оскільки я був заклопотаний своїми думками, Ейнштейн крав мої фігури, і це мене ще більше вивело з себе. Ми прозвали його Ейнштейном не тому, що він розумніший за інших, а тому, що його голова вдвічі більша за звичайну. Кажуть, що в ній повно води. Шкода, бо коли б у ній було стільки мізків, Ейнштейн багато чого б досяг.

Побачивши, що програш неминучий, я покинув гру і пішов за Поп Корном до вікон кімнати, що виходили на стоянку. Він мав рацію — мої батьки таки приїхали.

Треба зазначити, Господи, що ми, тобто мої батьки і я, живемо далеко. Коли я жив там, то не усвідомлював цього, але тепер, коли вже там не живу, гадаю, що це справді далеко. Тож через це батьки можуть навідуватися до мене не частіше одного разу на тиждень — у неділю, бо в неділю вони не працюють, я також.

— Бачиш, я мав рацію, — сказав Поп Корн. — Що ти даси за те, що я тебе попередив?

— У мене є шоколадні цукерки з горішками.

— У тебе не залишилося полуничних "Тагада"?

— Ні.

— Гаразд, підійдуть і шоколадні.

Звичайно, ми не маємо права підгодовувати Поп Корна, адже він тут для того, щоб схуднути. У дев'ять років він важить дев'яносто вісім кілограмів, маючи метр десять заввишки і метр десять завширшки! Єдиний одяг, в який він повністю влазить, — бавовняний спортивний светр гравців у американське поло. Та й то смужки страждають на морську хворобу. Щиро кажучи, оскільки жоден із моїх друзів, як і я, не вірить, що він колись перестане бути товстим, і нам дуже шкода бачити, як він страждає від голоду, ми завжди віддаємо йому свої недоїдки. Для такої купи тлущу шоколадна цукерка — краплина в морі! Якщо ми помиляємося, то нехай медсестри перестануть ставити йому стільки свічок.

Я повернувся в палату чекати батьків. Спершу я не помічав, як спливали хвилини, бо геть захекався, але згодом усвідомив, що за цей час вони могли прийти до мене вже разів п'ятнадцять.

Раптом я здогадався, де вони. Я шмигнув у коридор, коли ніхто мене не бачив, спустився по сходах і в напівтемряві підійшов до кабінету лікаря Дюссельдорфа.

Так і є! Вони були там. З-за дверей долинали голоси. Оскільки спускання сходами виснажило мене, я витратив кілька секунд, щоби перевести подих, отоді все й зіпсувалося. Я почув те, чого не повинен був чути. Мама ридала, лікар Дюссельдорф повторював: "Ми спробували все, повірте, ми все спробували", а тато відповідав здавленим голосом: "Я не сумніваюсь, лікарю, не сумніваюсь".

Я стояв, притулившись до залізних дверей. І не знав, що було холоднішим: метал чи я.

Потім лікар Дюссельдорф запитав:

— Хочете обняти його?

— Мені забракне мужності, — сказала мама.

— Не треба, щоб він бачив нас у такому стані, — додав тато.

Отоді я зрозумів, що мої батьки — це двоє легкодухів. Гірше, двоє легкодухів, які й мене вважають легкодухом!

Оскільки в кімнаті загрюкали стільцями, я здогадався, що вони зараз вийдуть, і відчинив перші-ліпші двері.

Ось так я й опинився у комірчині для віників, де провів решту ранку, бо, можливо, тобі це невідомо, Господи, але комірчини для віників відчиняються не зсередини, а ззовні, наче є загроза, що вночі віники, відра та ганчірки повтікають!

Втім, перспектива бути зачиненим у темряві мене не турбувала, бо я більше не хотів нікого бачити, а ще ноги й руки не слухалися мене після перенесеного шоку, якого мені завдало те, що я почув.

Близько дванадцятої я відчув, як поверхом вище почалась метушня. Я слухав кроки, тупотіння. Потім зусібіч залунало моє ім'я:

— Оскаре! Оскаре!

Я втішався тим, що чую, як мене кличуть, і не відповідаю. Мені хотілось дозолити всьому світові.

Потім я, здається, трохи поспав, а тоді почув човгання дерев'яних підошов на черевиках пані Н'да, прибиральниці. Вона відчинила двері, і тут ми справді налякали одне одного, закричали, як навіжені: вона — тому, що не очікувала знайти мене тут, а я — тому, що не пам'ятав, наскільки вона чорношкіра. Ні того, що вона могла кричати так голосно.

Потім настало справжнє стовпотворіння. Збіглися всі: лікар Дюссельдорф, старша медсестра, чергові медсестри, інші прибиральниці. Замість того, щоб, як я думав, насварити мене, вони почувалися винними, і я зрозумів, що треба негайно використати ситуацію.

— Я хочу бачити Бабцю-Ружу.

— Де ти був, Оскаре? Як ти себе почуваєш?

— Я хочу бачити Бабцю-Ружу.

— Чого ти заліз у цю комірчину? Ти за кимсь стежив? Ти щось почув?

— Хочу бачити Бабцю-Ружу.

— Випий води.

— Ні, хочу бачити Бабцю-Ружу.

— З'їж шматочок…

— Ні. Я хочу бачити Бабцю-Ружу.

Я був, як граніт. Скеля. Бетонна стіна. І на те не було ради. Я навіть не слухав, що вони там казали. Я хотів бачити Бабцю-Ружу.

На відміну від своїх колег, лікар Дюссельдорф виглядав розгубленим через те, що не міг на мене вплинути. Нарешті, він здався.

— Знайдіть цю жінку!

Тоді я погодився відпочити і трохи поспав у своїй палаті.

Коли я прокинувся, Бабця-Ружа була поряд. Вона усміхалась.

— Браво, Оскаре, твоя витівка виявилася вдалою. Вони отримали такого ляпаса. Як результат — тепер вони мені заздрять.

— Що нам до того.

— Вони хороші люди, Оскаре. Дуже хороші люди.

— Мені байдуже.

— Що трапилось?

— Лікар Дюссельдорф сказав моїм батькам, що я помру, і вони втекли. Я їх ненавиджу.

Я все докладно їй розповів, як оце тобі, Господи.

— Гмм, — мовила Бабця-Ружа, — це мені нагадує турнір у Бетюні проти Сари Гоп-Скок, кечистки з намащеним олією тілом, вугрем рингів, акробатки, яка билася майже голою і вислизала з рук, коли її намагалися обхопити. Вона билась лише у Бетюні, де щороку вигравала кубок Бетюна. Як я його жадала, той кубок Бетюна!

— І що ж Ви зробили, Бабцю-Ружо?

— Мої друзі сипнули на неї борошно, коли вона підіймалася на ринг. Олія з борошном дають непогану масу, щось на зразок сухарів для панірування. Трьома захватами і двома кидками я поклала її на килим, цю Сару Гоп-Скок. Після мене її називали вже не вугрем рингу, а панірованою тріскою.

— Вибачте, Бабцю-Ружо, я не бачу зв'язку.

— Зате я бачу його дуже добре. Завжди є вихід, Оскаре, завжди десь є мішок борошна. Ти маєш написати Богові. Він сильніший за мене.

— Навіть у кечі?

— Так. Навіть на кечі Бог розуміється дуже добре. Спробуй, мій любий. Від чого ти найбільше страждаєш?

— Я ненавиджу своїх батьків.

— Тоді ненавидь їх дуже сильно.

— І це мені кажете Ви, Бабцю-Ружо?

— Так. Ненавидь їх дуже сильно. Матимеш кістку, щоб гризти. Коли ж ти її згризеш, то побачиш, що воно того не варте. Розкажи все це Богові у листі й попроси його прийти до тебе.

— Він може пересуватись?

— Певною мірою. Не часто. Точніше рідко.

— Чому? Він також хворий?

По тому як Бабця-Ружа зітхнула, я зрозумів, що вона не хоче мені сповіщати, що ти, Господи, також нездужаєш.

— Оскаре, батьки коли-небудь говорили з тобою про Бога?

— Облиште. Мої батьки придурки.

— Звичайно. Але чи вони коли-небудь говорили з тобою про Бога?

— Говорили. Лише один раз. Аби сказати, що вони в нього не вірять. Вони вірять тільки у Діда Мороза.

— Вони настільки дурні, Оскарику?

— Ви навіть не уявляєте! Одного разу, коли я повернувся зі школи і заявив, що годі мене дурити, бо, як і всі мої товариші, я знаю, що Діда Мороза не існує, у них був такий вигляд, ніби вони з неба впали. Оскільки я був розлючений, бо на перерві виглядав кретином, вони заприсяглися, що ніколи не збирались мене обманювати, що самі щиро вірили в існування Діда Мороза і що їм дуже прикро — отакої — прикро дізнатися,

що це не так! Кажу ж Вам, Бабцю-Ружо, двоє справжніх недоумків!

— Отже в Бога вони не вірять?

— Ні.

— І це тебе не заінтригувало?

— Якби я цікавився тим, що думають придурки, то не мав би часу на те, що думають люди розумні.

— Твоя правда. Але той факт, що твої батьки, як ти вважаєш, придурки…

— Авжеж. Вони справді придурки, Бабцю Ружо!

— Якщо твої батьки, які помиляються, не вірять у Бога, то чому б тобі не повірити у нього і не попросити навідатись до тебе?

— Гаразд. Хіба Ви не казали, що він прикутий до ліжка?

— Ні. Просто в нього своєрідна манера приходити в гості. Він сяйне думкою. У свідомості.

Це мені сподобалось. Я подумав, що це круто. Бабця-Ружа додала:

— От побачиш, його візити дуже допомагають.

— О'кей. Я поговорю з ним. Зрештою, наразі єдине, що мені допомагає, — це ваші відвідини.

Бабця-Ружа усміхнулась і якось нерішуче нахилилась до мене, аби поцілувати у щоку. Одначе не зважилася і поглядом попросила дозволу.

— Гаразд. Цілуйте. Я нікому не скажу. Не хочу псувати Вам репутацію колишньої кечистки.

Вона губами торкнулась моєї щоки, і мені стало приємно, я відчув тепло і поколювання, запахло пудрою і милом.

— Коли Ви прийдете знову?

— Я маю право приходити не частіше двох разів на тиждень.

— Це неможливо, Бабцю-Ружо! Я не хочу чекати три дні!

— Такі правила.

— Хто розробляє правила?

— Лікар Дюссельдорф.

— У даний час лікар Дюссельдорф кладе в штани, коли мене бачить. Попросіть у нього дозволу, Бабцю-Ружо. Я не жартую.

Вона, вагаючись, подивилася на мене.

— Я не жартую. Якщо Ви не приходитимете до мене щодня, я не писатиму Богові.

— Я спробую.

Бабця-Ружа вийшла, а я розплакався.

Досі я й гадки не мав, наскільки потребував допомоги. Досі я не усвідомлював, наскільки я хворий. Уявивши, що більше не бачитиму Бабцю-Ружу, я усвідомив це, і по моїх щоках покотилися пекучі сльози.

На щастя, у мене було трохи часу, щоб до її повернення опанувати себе.

— Усе влаштувалось: я отримала дозвіл. Протягом дванадцяти днів я можу провідувати тебе щодня.

— Мене і тільки мене?

— Тебе і тільки тебе, Оскаре. Дванадцять днів.

Не знаю, що зі мною сталось, але знову навернулися сльози і мене затрясло. Хоч я й знаю, що хлопці не повинні плакати, тим паче я, зі своєю яйцеподібною головою, несхожий ні на хлопця, ні на дівчину, а скоріше на марсіанина. Але нічого не міг вдіяти. І ніяк не міг зупинитися.

— Дванадцять днів? Усе настільки погано, Бабцю-Ружо?

Їй на очі також навернулись сльози. Вона стримувалася. Стара кечистка заважала колишній дівчині розплакатися. Це було так мило, що трохи мене розважило.

— Який сьогодні день, Оскаре?

— Що за питання! Ви не бачите мого календаря? Сьогодні 19 грудня.

— У моїй країні, Оскаре, існує легенда, яка стверджує, що протягом дванадцяти останніх днів року ми можемо спрогнозувати погоду на дванадцять місяців наступного року. Треба спостерігати за кожним днем, щоб отримати картину місяця в мініатюрі. 19 грудня характеризуватиме січень, 20 — лютий, і так далі, аж до 31 грудня, яке передвіщатиме грудень наступного року.

— Справді?

— Так каже легенда. Легенда про дванадцять чародійних днів. Я хочу, щоб ми з тобою зіграли в неї. Особливо ти. Від сьогодні ти спостерігатимеш за кожним днем, кажучи собі, що цей день дорівнює десятьом рокам.

— Десятьом рокам?

— Так. Один день дорівнює десятьом рокам.

— Значить, через дванадцять днів мені виповниться сто тридцять років!

— Так. Уявляєш?

Бабця-Ружа поцілувала мене (я відчував, що вона увійшла в смак), а потім пішла.

Так от, Боже, сьогодні вранці я народився, хоча усвідомив це не одразу. Це стало зрозуміліше ближче до полудня. Коли мені виповнилося п'ять років, я почав себе усвідомлювати, але виграв небагато, бо дізнатися про свій стан. Зараз увечері мені десять, це — вік розуму. Тому у мене прохання: коли ти маєш щось сповістити мені, як оце опівдні, на мої п'ять років, роби це не так брутально. Дякую.

До завтра, цілую,

Оскар.

P.S. Хотів у тебе дещо попросити. Я знаю, що маю право лише на одне бажання, але те, яке я щойно висловив, це заледве чи бажання, радше побажання.

Я згоден, щоб ти прийшов до мене. У мою свідомість. Гадаю, це виглядатиме вражаюче. Було б добре, якби ти зробив це для мене. Я приймаю з восьмої години ранку до дев'ятої вечора. Решту часу я сплю. Іноді через ліки я час від часу дрімаю навіть удень. Але якщо ти застанеш мене у такому стані, не вагайся — буди. Було б дурістю розминутися на якусь хвилину, хіба ні?

Дорогий Боже,

Сьогодні я пережив юність, і не все минуло гладенько. Отака от історія! Я мав купу клопотів зі своїми товаришами та батьками, і все через дівчат. Зараз увечері я не шкодую, що мені двадцять, бо можу собі сказати, ух, найгірше вже позаду. Статеве дозрівання — красненько дякую! Одного разу цілком достатньо!

Передусім, Боже, хочу зауважити, що ти не прийшов. Сьогодні, через проблеми статевого дозрівання, я дуже мало спав, тож не повинен був тебе проґавити. І потім повторюю ще раз: якщо кунятиму — поторсай мене.

Коли я прокинувся, Бабця-Ружа була вже тут. За сніданком вона розповідала мені про свої бої з Королівською Цицькою, бельгійською кечисткою, яка щодня поглинала по три кілограми сирого м'яса, заливаючи його бочкою пива; казали,

що Королівська Цицька, через бродіння м'яса у пиві, найбільше вражала своїх суперників смородом із пащі та що завдяки йому, і тільки йому, вона клала їх на лопатки. Щоб її перемогти, Бабці-Ружі довелося вигадати нову тактику: натягнути просочений лавандою каптур і назватися Шорницею з Карпантра. Кеч, щоразу підкреслює вона, вимагає м'язів і на мізках.

— Кого ти по справжньому любиш, Оскаре?

— Тут, у лікарні?

— Так.

— Шинку, Ейнштейна і Поп Корна.

— А серед дівчат?

Це запитання загнало мене на слизьке. Я не хотів відповідати. Але Бабця-Ружа чекала, а клеїти дурня перед кечисткою міжнародного рівня надто довго не можна.

— Пеггі Блу.

Пеггі Блу — це блакитна дівчинка. Вона живе у передостанній палаті наприкінці коридору. Вона мило посміхається, але майже не розмовляє. Немов фея, яка на короткий момент зупинилася перепочити в лікарні. У неї складна хвороба, хвороба блакиті, проблема крові, яка мусить, але не тече до легень і раптово надає всій шкірі блакитного відтінку. Вона чекає на операцію, яка зробить її шкіру рожевою. Як на мене, то надаремно, Пеггі Блу дуже гарно в блакитному. Навколо неї панують світло й тиша. Коли до неї підходиш, виникає враження, що ти заходиш до каплиці.

— Ти сказав їй про це?

— Не можу ж я отак стати перед нею і сказати: "Пеггі Блу, ти мені дуже подобаєшся".

— Чом би й ні?

— Я навіть не знаю, чи їй відомо, що я існую.

— От тобі ще одна причина.

— Ви бачили, яка у мене голова? Їй мали б подобатися прибульці з інших планет, а я в цьому не впевнений.

— Як на мене, Оскаре, ти дуже гарний.

Тут Бабця-Ружа пригальмувала нашу розмову. Приємно чути такі речі, ти тремтиш, не знаєш, що й відповісти.

— Не хочу зваблювати лише своїм зовнішнім виглядом, Бабцю-Ружо.

— Що ти відчуваєш до неї?

— Я прагну захистити її від привидів.

— Що? Тут водяться привиди?

— Так. Щоночі. Вони нас будять невідомо навіщо. Нам боляче, бо вони щипаються. Нам страшно, бо ми їх не бачимо. Потім так важко знову заснути.

— А до тебе привиди приходять часто?

— Ні. У мене дуже міцний сон. Але іноді я чую, як Пеггі Блу кричить уночі. Я хотів би захистити її.

— Скажи їй про це.

— Все одно я не зможу цього зробити, бо вночі нам заборонено виходити з кімнати. Такі правила.

— Хіба привиди ознайомлені з правилами? Ні. Явно ні. Будь хитрішим. Коли вони почують, як ти кажеш Пеггі Блу, що стоятимеш на чатах, аби захистити її від них, — то не наважаться прийти сьогодні вночі.

— Так… але ж…

— Скільки тобі років, Оскаре?

— Не знаю. Котра зараз година?

— Десята. Тобі скоро п'ятнадцять. Ти не вважаєш, що настав час набратися мужності й висловити свої почуття.

О десятій тридцять я наважився і підійшов до відчинених дверей її палати.

— Привіт, Пеггі, це Оскар.

Вона лежала на ліжку, схожа на Білосніжку, яка чекає свого принца, тоді як ті бісові карлики вважають, що вона мертва, Білосніжку, яка кольором своєї шкіри нагадувала сніг на фото, де він виходить не білим, а ледь блакитним.

Вона повернулася до мене, і мені стало цікаво, за кого вона мене прийме: за принца чи за карлика. Я поставив би на "карлика" через свою яйцеголовість, але вона нічого не сказала, власне це мені й подобається у Пеггі Блу: вона ніколи нічого не каже, і все залишається таємничим.

— Я прийшов сказати, що сьогодні вночі й усі наступні ночі, якщо ти не проти, я стоятиму на варті біля твоєї кімнати, захищаючи тебе від привидів.

Вона глянула на мене, кліпнула віями, і в мене виникло враження, що фільм почав прокручуватись у сповільненому темпі, повітря ставало прозорішим, тиша — тихішою, я ступав, наче по воді, і що при наближенні до її ліжка, осяяного світлом, яке падає нізвідки, все змінюється.

— Хвилинку, Яйцеголовий, Пеггі стерегтиму я!

Поп Корн стояв у дверях, чи точніше, заповнював собою весь прохід. Я затремтів. Звісно, якщо Пеггі стерегтиме він, це буде ефективно, жоден привид більше не пройде.

Поп Корн підморгнув Пеггі.

— То як, Пеггі? Ми з тобою друзі, чи не так?

Пеггі дивилась на стелю. Поп Корн сприйняв це за згоду і потягнув мене з палати.

— Якщо хочеш дівчину — бери Сандрін. Пеггі моя і більш нічия.

— За яким правом?

— За правом першого. Якщо ти чимось незадоволений — можемо битися.

— Насправді я суперзадоволений.

Я трохи стомився і пішов посидіти до ігрової кімнати. Там якраз була Сандрін. У Сандрін, як і в мене, лейкемія але, здається, її лікування проходить успішно. Ми називаємо її Китаянкою, бо в неї чорна блискуча перука з прямого жорсткого волосся з чубчиком, що робить її схожою на китаянку. Вона дивиться на мене і вистрілює бульбашкою з жувальної гумки.

— Можеш мене поцілувати, якщо хочеш.

— Навіщо. Жувальна гумка тебе не задовольняє?

— Ти на це нездатний, ти — нуль. Впевнена, ти ніколи цього не робив.

— Не сміши. У п'ятнадцять років я робив це вже багато разів, будь певна.

— Тобі п'ятнадцять? — здивувалась вона.

Я перевірив по годиннику.

— Так. Якраз минуло п'ятнадцять.

— Я завжди мріяла, щоб мене поцілував дорослий п'ятнадцятирічний хлопець.

— Авжеж, це привабливо, — бовкнув я.

Вона скорчила неймовірну гримасу, виставивши губи вперед, стала схожою на присоску, розплющену на віконному склі, і тут я зрозумів, що вона чекає на поцілунок.

Обернувшись, я бачу всіх моїх друзів, які спостерігають за мною. Жодної можливості здрейфити. Треба бути чоловіком. Прийшла пора.

Я підходжу і цілую. Вона стискає мене в обіймах, я не можу відірватись, все зволожується, раптом, без попередження, вона всовує мені в рот свою жувальну гумку. З несподіванки я її ковтнув. Мене взяло зло.

І у цей момент чиясь рука торкнулась мого плеча. Біда не ходить сама — прийшли мої батьки. Сьогодні неділя, я й забув.

— Оскаре, ти не познайомиш нас зі своєю подругою?

— Вона мені не подруга.

— Може, ти все таки нас познайомиш?

— Сандрін. Мої батьки. Сандрін.

— Рада з Вами познайомитись, — каже Китаянка, прибираючи солоденького вигляду.

Я б її задушив.

— Хочеш, щоби Сандрін пішла з нами у твою палату?

— Ні, Сандрін залишиться тут.

Повернувшись у ліжко, я відчув, що стомився, і трохи поспав. Все одно я не хотів із ними розмовляти.

Коли я прокинувся, вони як завжди вручили мені подарунки. Відколи мене поклали у стаціонар, у моїх батьків виникли проблеми зі спілкуванням, тож вони приносять дарунки, і ми марнуємо післяобідній час, читаючи правила гри та інструкції з використання. Що стосується пояснень, мій тато — цілком безстрашний: навіть якщо вони написані турецькою чи японською, він не падає духом, а береться за схеми. Просто чемпіон світу з марнування часу в неділю пополудні.

Сьогодні вони принесли плеєра. Тут я ніяк не міг їх розкритикувати, навіть якби хотів.

— А вчора ви не приїздили?

— Вчора? Навіщо? Ми ж можемо лише в неділю. Чому ти запитуєш?

— Вашу машину бачили на стоянці.

— У світі не один червоний джип. Машини взаємозамінні.

— Авжеж. Не те що батьки. А жаль.

Тут я їх просто прибив на місці. Тоді взяв плеєр і при них двічі поспіль прослухав диск "Лускунчик". Дві години вони не могли сказати ні слова. Так їм і треба.

— Тобі подобається?

— Так. Я хочу спати.

Вони зрозуміли, що мусять іти. Їм було страшенно незручно. І вони ніяк не могли наважитися. Я відчував, що вони хочуть поговорити, але не знаходять слів. Мені подобалося дивитись, як тепер страждають вони.

Потім мама кинулася до мене, міцно обняла й промовила здавленим голосом:

— Я люблю тебе, Оскаре, я так тебе люблю.

Я хотів опиратися, але в останню мить поступився; пригадалися давні часи, часи, коли мене просто пестили, часи, коли вона без тривоги в голосі казала, що любить мене.

Після цього я, видно, трохи задрімав.

Бабця-Ружа — чемпіонка з пробудження. Вона завжди приходить на фінішну пряму якраз тоді, як я розплющую очі. І в цю мить вона завжди усміхається.

— Ну, як батьки?

— Як завжди, нездари. Подарували "Лускунчика".

— "Лускунчика"? Цікаво. У мене була подруга, яку звали так само. Справжня чемпіонка. Вона ламала шиї суперників між стегнами. А Пеггі Блу, ти ходив до неї?

— Не говоріть мені про неї. Вона заручена з Поп Корном.

— Це вона тобі сказала?

— Ні, він.

— Він блефує!

— Не думаю. Я певен, що він їй подобається більше, ніж я. Він сильніший і викликає більше довіри.

— Кажу тобі, він блефує! На рингу я скидалася на мишку, але перемагала кечисток, схожих на китів чи гіпопотамів. Наприклад, Плам Пудинг — ірландку, сто п'ятдесят кіло натщесерце у самих трусиках, ще до того, як вона допалася до свого улюбленого пива "Гіннес" — передпліччя, як мої стегна, біцепси, як окости, ноги такі, що я не могла їх охопити. Ні талії, ні якогось виступу. Непереможна!

— Що ж Ви зробили?

— Коли ні за що вчепитись, це означає, що вона вся округла й постійно вислизає з рук. Я змусила її побігати, щоб виснажити, а потім таки перекинула цю Плам Пудинг. Щоб її підняти, довелось застосувати лебідку. Ти, Оскарику, тендітний статурою, і з тебе не наробиш багато біфштексів, це точно, але привабливість залежить не лише від кісток і м'яса, вона залежить і від душевних якостей. А цього в тебе, хоч греблю гати.

— У мене?

— Йди до Пеггі Блу і розкажи їй все, що в тебе на серці.

— Я трохи стомився.

— Стомився? Скільки тобі зараз років? Вісімнадцять? У вісімнадцять ніхто не стомлюється.

У Бабці-Ружі така манера розмовляти, що додає енергії.

Споночіло, у сутінках звуки відлунювали гучніше, у коридорному лінолеумі відбивався місяць.

Я зайшов до Пеггі і простягнув їй свій плеєр.

— Візьми. Послухай "Вальс сніжинок". Це настільки гарно, що я щоразу думаю про тебе.

Пеггі слухала "Вальс сніжинок". І посміхалась, ніби її давній друг — вальс — нашіптував їй на вухо щось кумедне.

Повертаючи плеєр, вона сказала:

— Дуже гарно.

Це було її перше слово. Класно, як на перше слово?

— Пеггі Блу, хочу, щоб ти знала: я не бажаю, щоб тебе оперували. Ти й так вродлива. Тобі гарно в блакитному.

Їй це сподобалося, я добре помітив. Власне, для цього я це й сказав, і було видно, що їй явно приємно це чути.

— Оскаре, я хочу, щоб від привидів мене захищав ти.

— Покладись на мене, Пеггі.

Я був страшенно гордий. Врешті-решт, виграв я!

— Поцілуй мене.

Поцілунки — це справді дівчачі штучки, щось на зразок потреби. Але Пеггі, на відміну від Китаянки, не розпусна, вона

підставила мені щоку, від поцілунку мене, зізнаюсь, також кинуло в жар.

— Добраніч, Пеггі.

— Добраніч, Оскаре.

Ось так, Господи, минув мій день. Я розумію, що період юнацтва ми називаємо невдячним віком. Він важкий. Утім, коли стукне двадцять, усе одразу налагодиться. Тож звертаюся до тебе з проханням цього дня: хочу, щоби ми з Пеггі одружились. Я не впевнений, чи одруження належить до духовних речей і чи це твоя парафія. Ти виконуєш такі бажання, як шлюбні агентства? Якщо на твоїх полицях цього немає — скажи це якнайшвидше, щоб я міг звернутися до потрібної людини. Не бажаючи давити на тебе, хочу нагадати, що часу в мене небагато. Отже, одруження Оскара і Пеггі Блу. Так чи ні. Поглянь, чи зможеш, це мені підійшло б.

До завтра, цілую,

Оскар.

P.S. До речі, яка у тебе, все-таки, адреса?

Дорогий Боже,

Здійснилось: я одружився. Сьогодні 21 грудня, мені скоро виповниться тридцять, і я одружений. Щодо дітей, то ми з Пеггі вирішили подумати над цим пізніше. Насправді, гадаю, вона ще не готова.

Це сталося сьогодні вночі.

Близько першої години ночі почувся стогін Пеггі Блу. Я підскочив у ліжку. Привиди! Привиди мучать Пеггі Блу, тоді як я пообіцяв їй стояти на варті. Вона зрозуміє, що я неспроможний, вона більше не озветься до мене і матиме рацію.

Я підвівся і пішов на зойки. Увійшовши до палати Пеггі, я побачив, що вона сидить у ліжку і здивовано дивиться на мене. Я, мабуть, також виглядав ошелешеним, бо несподівано побачив перед собою Пеггі Блу, яка спостерігала за мною з закритим ротом, але я й далі чув стогін.

Тоді я пішов до наступних дверей і зрозумів, що стогнав Шинка, який корчився у ліжку через свої опіки. На мить у мені озвалося нечисте сумління, я пригадав той день, коли підпалив будинок, кота, собаку і навіть підсмажив червоних рибок (гадаю, однак, що вони таки зварились), уявив, що вони пережили, і сказав собі: те, що вони там загинули, не найбільше лихо, це краще, ніж постійно, як Шинка, страждати від спогадів та опіків, не дивлячись на пересадку шкіри і мазі.

Шинка скрутився клубочком і перестав стогнати. Я повернувся до Пеггі Блу.

— То це не ти, Пеггі? Я завжди думав, що це ти кричиш уночі.

— А я — що ти.

Ми не могли отямитися від того, що відбувалося і що ми казали один одному: в дійсності кожен думав про іншого вже давно.

Пеггі Блу стала ще блакитнішою, в неї це означало, що вона соромиться.

— Що ти тепер робитимеш, Оскаре?

— А ти, Пеггі?

Сказитися можна, скільки у нас спільного: однакові думки, однакові запитання.

— Ти хочеш спати зі мною?

Дівчата — це щось неймовірне. На таку фразу, як оця, я потратив би години, тижні, місяці, прокручуючи її в голові перед тим, як сказати. Вона вимовила її так природно, так просто.

— О'кей.

І я заліз до неї в ліжко. Було трохи тіснувато, але ми провели прекрасну ніч. Пеггі Блу пахне горішками, її шкіра була такою гладенькою, як у мене під пахвою, тільки в неї геть усюди. Ми багато спали, багато мріяли, лежали пригорнувшись один до одного, розповідали про своє життя.

Ясно, що вранці, коли старша медсестра мадам Ґоммет застала нас разом, розігралася ціла опера. Вона почала верещати, нічна медсестра заверещала також, обидві репетували одна на одну, потім на Пеггі, потім на мене, стукали дверима, брали інших у свідки, називали нас "бідолашними", тоді як ми були дуже щасливими, і лише поява Бабці-Ружі поклала край цьому концертові.

— Може, нарешті дасте цим дітям спокій? Кого ви повинні задовольняти: пацієнтів чи правила? Що мені до ваших правил, до одного місця їх. А тепер замовчіть. Ідіть чубитися десь-інде. Тут вам не роздягальня.

Це прозвучало безапеляційно, як завжди у Бабці-Ружі. Вона відвела мене до моєї палати, і я трохи поспав.

Коли я прокинувся, ми змогли порозмовляти.

— Оскаре, у тебе з Пеггі серйозно?

— Залізно, Бабцю-Ружо. Я суперщасливий. Цієї ночі ми одружились.

— Одружились?

— Так. Ми робили все, що роблять одружені чоловік і жінка.

— Он як?

— За кого Ви мене маєте? Мені… — котра зараз година? — минуло двадцять років, я живу так, як хочу, хіба ні?

— Звісно, що так.

— І потім, уявіть собі, все те, що раніше викликало у мене, підлітка, відразу, як от: поцілунки, пестощі, зрештою мені сподобались. Кумедно, що ми так змінюємося, правда?

— Я дуже рада за тебе, Оскаре. Ти добре ростеш.

— Ми не спробували лише одну штуку — поцілунок з язиком. Пеггі Блу боялася, що завагітніє від цього. Як Ви гадаєте?

— Гадаю, вона має рацію.

— Справді? Можна мати дітей, цілуючись у губи? Тоді в мене будуть діти від Китаянки?

— Заспокойся, Оскаре, все-таки ймовірність цього низька. Дуже низька.

Бабця-Ружа мала такий упевнений вигляд, що я трохи заспокоївся, бо, скажу тобі, Господи, лише тобі, що один раз, а то й два чи більше ми з Пеггі Блу таки просовували язика.

Я трохи поспав. Потім пообідав з Бабцею-Ружою, і мені стало краще.

— Я був страшенно стомленим сьогодні вранці.

— Нічого дивного. Від двадцяти до двадцяти п'яти років ми допізна розважаємось на вечірках, влаштовуємо свята, ведемо розгульне життя і не дуже про себе дбаємо. За це треба платити. Ти не хотів би сходити до Бога?

— Нарешті, Ви знаєте його адресу?

— Гадаю, він живе у каплиці.

Бабця-Ружа одягла мене так, ніби ми зібралися на Північний полюс, обняла і повела до каплиці, яка стоїть у

глибині лікарняного парку, за замерзлими галявинами, втім, годі пояснювати тобі де це, адже це твій дім.

Я був шокований, коли побачив твою статую, точніше стан, у якому ти перебував: практично голий, худющий, на хресті, весь у ранах, закривавлена від колючок голова вже не тримається на в'язах. Це мені нагадало мене самого. Я обурився. Якби я був Богом, як ти, я такого не допустив би.

— Бабцю-Ружо, будьте серйозні, Ви як кечистка, колишня відома чемпіонка, не будете ж Ви в це вірити!

— Чому ні, Оскаре? Невже ти мав би більше довіри до Бога, якби перед тобою постав культурист з напрацьованими біфштексами, виступаючими м'язами, лискучою шкірою, короткою зачіскою і трусиками, які вигідно підкреслюють форми?

— Ну…

— Подумай, Оскаре. Хто тобі ближчий: Бог, який нічого не відчуває, чи Бог, який страждає?

— Звісно, той, що страждає. Але якби я був ним, якби я був Богом, якби у мене були його можливості, я б уникнув страждань.

— Ніхто не може уникнути страждань. Ні Бог, ні ти. Ні твої батьки, ні я.

— Авжеж. Згоден. Але навіщо страждати?

— Власне не всяке страждання є стражданням. Вдивись краще в його обличчя. Придивись. Хіба у нього вигляд страждаючого?

— Ні. Дивно. Він не виглядає на людину, у якої щось болить.

— От бачиш, мій маленький Оскаре, треба розрізняти два типи страждань: фізичне і моральне. Фізичний біль ми терпимо. А моральний — обираємо.

— Не розумію.

— Якщо тобі у кисті та в стопи забивають цвяхи, тобі нічого не зостається, як відчувати біль. І ти його терпиш. Натомість зовсім не обов'язково відчувати біль від думки, що помреш. Тобі ж не відомо, що це таке. Отже, вибір за тобою.

— Ви знаєте людей, які радіють від думки, що вони помруть?

— Так, знаю. До них належала моя матір. На смертному одрі вона солодко посміхалась, була нетерплячою, їй так кортіло довідатись, що має статися.

У мене скінчились аргументи. Оскільки хотілося дізнатись, яке було продовження, я деякий час міркував над тим, що вона розповіла.

— Але більшість людей не відзначаються допитливістю. Вони тримаються за те, що мають, наче воші кожуха. От, наприклад, моя ірландська суперниця Плам Пудинг, яка важила сто п'ятдесят кіло натщесерце у самих трусиках, ще до того, як вона допалася до свого улюбленого пива "Гіннес",

завжди казала мені: "Вибачайте, але я не помру, я на це не пристаю, я під цим не підписувалась". Вона помилялась. Адже ніхто їй не обіцяв, що життя має бути вічним, ніхто! Вона ж уперто хотіла в це вірити, протестувала, відмовлялася від думки, що її не стане, казилася, впала у депресію, схудла, закинула кар'єру, стала важити не більше тридцяти п'яти кілограмів, виглядала, як хребет морського язика, і врешті-решт розсипалася. Як і всі, вона все-таки померла, але думка про смерть зіпсувала їй життя.

— Ця Плам Пудинг була ідіоткою, Бабцю-Ружо.

— Примітивна, як селянське рагу. А воно дуже поширене, те рагу. Звична річ.

Тут я також ствердно хитнув головою на знак згоди.

— Люди бояться помирати, бо їх лякає невідомість. А що воно, власне, таке — та невідомість? Оскаре, я пропоную тобі не боятись, а довіряти. Поглянь на обличчя Господа на хресті — він терпить біль фізичний, але не відчуває моральних мук, бо вірує. І цвяхи завдають йому менше страждань. Він повторює: мені боляче, але не це біль. Ось так! У цьому й полягає винагорода за віру. Я хотіла тобі це показати.

— Гаразд, Бабцю-Ружо, коли мені буде смертельно страшно, я постараюся вірити.

Вона обняла мене. Зрештою, нам було добре в цій безлюдній церкві разом із тобою, Господи, ти був такий умиротворений.

Після повернення я довго спав. Мені хочеться спати дедалі більше. Якась невтолима потреба. Прокинувшись, я сказав бабці Ружі:

— Власне, я боюсь не невідомості. Просто шкода втратити те, що відомо.

— Мені також, Оскаре. Може, запропонуємо Пеггі Блу випити з нами чаю?

Пеггі Блу випила з нами чаю — вони гарно порозумілися з Бабцею-Ружою, ми досхочу посміялися над розповіддю Бабці-Ружі про її бій із сестрами Жиклет, трьома близнючками, які видавали себе за одну. У кінці кожного раунду одна з сестер Жиклет, виснаживши противника своїми наскоками з усіх боків, вистрибувала з рингу, мотивуючи це необхідністю сходити попісяти. Вона йшла до туалету, замість неї поверталася інша сестра і, повна сил, продовжувала боротьбу. І так кілька разів. Усі гадали, що існує лише одна невтомна стрибунка Жиклет. Бабця-Ружа розгадала таємницю, замкнула двох дублерш у туалеті, ключ викинула у вікно й довершила справу. Кеч — це спорт, який потребує хитрощів.

Потім Бабця-Ружа пішла. Медсестри наглядали за Пеггі та мною, ніби ми петарди, які от-от вибухнуть. Чорт забирай, мені все-таки тридцять років! Пеггі Блу пообіцяла, що сьогодні вночі прийде до мене як тільки зможе, натомість я заприсягся, що цього разу не всовуватиму язика.

Справді, мати дітей це ще не все, потрібно мати час на те, щоб їх виховати.

Ну от, Боже. Не знаю, що в тебе попросити, бо сьогоднішній день був чудовим. Хоча ні. Зроби так, щоб завтрашня операція

Пеггі Блу пройшла успішно. Не так, як моя, якщо ти розумієш, про що я.

До завтра, цілую,

Оскар.

P.S. Операції не належать до духовних речей і, можливо, у тебе нема цього на складі. Тоді зроби так, щоби, хоч яким був результат операції, Пеггі Блу сприйняла його як даність. Я на тебе покладаюсь.

Дорогий Боже,

Пеггі Блу сьогодні прооперували. Я прожив десять жахливих років. Тридцятка — це складний період. Це — вік турбот і відповідальності.

Власне, Пеггі не змогла прийти до мене цієї ночі, бо нічна медсестра мадам Дюкрю залишилася в її палаті, щоби підготувати до анестезії. Близько восьмої її забрали на ношах. У мене стислося серце, коли я побачив на візку Пеггі, її практично не було видно з-під зеленуватих простирадел, настільки вона була маленькою і худою.

Бабця-Ружа тримала мене за руку, аби не дати мені рознервуватися.

— Чому твій Бог, Бабцю-Ружо, допускає, щоб існували такі люди, як Пеггі і я?

— Добре, що він вас створює, мій Оскарику, без вас життя було б не таким прекрасним.

— Ні. Ви не розумієте. Чому Бог допускає, щоб ми хворіли. Або він недобрий. Або не дуже вигадливий.

— Оскаре, хвороба — як смерть. Це — даність. Вона не є покаранням.

— Одразу видно, що Ви не хворі.

— Що ти про це знаєш, Оскаре?

Мені аж заціпило. Я ніколи не задумувався над тим, що Бабця-Ружа, завжди наявна під рукою і така уважна, могла мати власні проблеми.

— Не треба нічого від мене приховувати, Бабцю-Ружо, ви можете все мені розповісти. Мені, щонайменше, тридцять два роки, у мене рак, моя дружина в операційній, отже, я знаю життя.

— Я люблю тебе, Оскаре.

— Я Вас також. Що я можу зробити для Вас, якщо у Вас неприємності? Хочете я Вас удочерю?

— Удочерив?

— Так, я вже всиновив Бернара, коли побачив, що на нього напала хандра.

— Бернара?

— Мого ведмедика. Там. У шафі. На полиці. Це — мій старий ведмедик, він утратив очі, рота, носа, загубив половину

наповнювача і був весь у шрамах. Він трохи схожий на Вас. Я всиновив його того вечора, коли мої придурки-батьки принесли мені нового ведмедика. Так, ніби я погодився б мати нового ведмедика! Їм би ще замінити мене новим братиком, доки я тут! Отоді я його й усиновив. І передам йому у спадок все, що в мене є. Я хочу удочерити і Вас, якщо це додасть вам упевненості.

— Так. Охоче погоджуюсь. Гадаю, це мене трохи заспокоїло б, Оскаре.

— Тоді по руках, Бабцю-Ружо.

Далі ми пішли прибрати кімнату Пеггі: принесли шоколадних цукерок, поставили квіти до її повернення.

Потім я поспав. Неймовірно, як багато я сплю останнім часом.

Під вечір Бабця-Ружа розбудила мене і сповістила, що Пеггі Блу вже повернулась і що операція була успішною.

Ми пішли вдвох її провідати. Батьки Пеггі сиділи в її узголів'ї. Не знаю, хто їх попередив — Пеггі чи Бабця-Ружа, одначе, складалось враження, що вони знають, хто я, і ставляться до мене з повагою; вони поставили між собою стілець для мене, і я зміг сидіти біля дружини з її батьками.

Я радів, бо Пеггі й далі була блакитною. Прийшов лікар Дюссельдорф, насупив брови і сказав, що у найближчі кілька годин це минеться. Я подивився на маму Пеггі, дуже вродливу, хоч і не блакитну, і подумав, що зрештою моя дружина Пеггі може бути будь-якого кольору, я однаково її любитиму.

Пеггі розплющила очі й посміхнулася мені та своїм батькам і знову заснула.

Батьки заспокоїлись, але вже мусили йти.

— Довіряємо нашу доньку тобі, — сказали вони. — Ми знаємо, що можемо на тебе розраховувати.

Разом із Бабцею-Ружою я досидів доти, доки Пеггі вдруге розплющила очі, а потім пішов до себе в палату відпочити.

Закінчуючи лист, я усвідомлюю, що, врешті-решт, сьогоднішній день був хорошим днем. Днем родини. Я вдочерив Бабцю-Ружу, сподобався батькам дружини і отримав її назад здоровою, дарма, що близько одинадцятої вона стане рожевою.

До завтра, цілую,

Оскар.

P.S. Сьогодні жодних бажань. Ти зможеш відпочити.

Дорогий Боже,

Сьогодні мені минуло від сорока до п'ятдесяти, і я робив тільки дурниці.

Розкажу про це швиденько, бо на більше воно не заслуговує. Пеггі Блу почувається добре, але Китаянка, підіслана Поп Корном, який тепер не може мене терпіти, донесла їй, що я цілував її в губи.

Пеггі одразу ж заявила, що між нами все скінчено. Я запротестував, сказав, що я й Китаянка, то помилка молодості, що все це було ще до неї і вона не має права змушувати мене все життя розплачуватися за своє минуле.

Але Пеггі була незворушна. І навіть подружилася з Китаянкою, аби дошкулити мені; я чув, як вони вдвох сміялись.

Цього разу, коли хвора на трисомію[1] Бріжит, яка липне до всіх, що для хворих на трисомію є нормальним, бо вони дуже лагідні, прийшла до мене привітатись, я дозволив їй себе обцілувати. Вона не тямилась від радості, що їй це дозволили. Як той пес, що радісно зустрічає свого господаря. Проблема в тім, що в коридорі якраз був Ейнштейн. Може, у нього й вода у голові, зате на очах — не шкурки від сосисок. Він усе бачив і розповів Пеггі й Китаянці. Тепер увесь поверх вважає мене гульвісою, хоча я й кроку не ступив з палати.

— Не знаю, що на мене найшло, Бабцю-Ружо, з цією Бріжит…

— Полудневий демон, Оскаре. Всі чоловіки такі. У віці від сорока п'яти до п'ятдесяти років вони для заспокоєння перевіряють, чи можуть подобатися іншим жінкам, окрім тих, яких вони люблять.

— Гаразд, значить я нормальний, хоча й ідіот, так?

— Звісно. Ти цілком нормальний.

— Що ж мені робити?

— Ти кого любиш?

— Пеггі. Нікого, крім неї.

— Тоді скажи їй про це. Перше подружжя вразливе і завжди хитке, але потрібно боротися, щоб його зберегти, якщо воно того варте.

Завтра Різдво, Господи. Я ніколи не задумувався над тим, що це твій день народження. Зроби так, щоб ми з Пеггі помирилися, бо я не знаю, через це чи ні, але сьогодні ввечері мені дуже сумно, і я втрачаю мужність.

До завтра, цілую,

Оскар.

P.S. Тепер коли ми стали друзями, що ти хотів би отримати на свій день народження?

Дорогий Боже,

Сьогодні вранці, о восьмій, я сказав Пеггі Блу, що люблю її і тільки її, і не можу уявити свого життя без неї. Вона розплакалась і зізналась, що я звільнив її від великого горя, бо вона також любить лише мене і ніколи не знайшла б собі когось іншого, особливо тепер, коли вона стала рожевою.

Як дивно, ми обоє ридали, але нам було так приємно. Подружнє життя — класна штука. Особливо коли вам мине п'ятдесят, і випробування вже позаду.

Коли пробило десять, до мене нарешті дійшло, що це Різдво і я не можу залишатися з Пеггі, бо її родина — брати, дядьки, племінники, кузени — збиралися "висадитися" в її палаті, мені ж доведеться терпіти своїх батьків. Що ще вони

надумали мені подарувати? Пазл із вісімнадцяти тисяч шматочків? Книги курдською мовою? Коробку з інструкціями щодо користування? Мій портрет тих часів, коли я був здоровим? З такими кретинами, у яких не голова, а кошик для сміття, така загроза виднілася на горизонті, від них можна було очікувати всього, в одному можна бути певним — на мене чекав нікчемний день.

Я хутко зважився і організував свою втечу. Трохи обміну: іграшки для Ейнштейна, ковдру — Беконові, цукерки — Поп Корнові. Трохи спостережливості: перед тим як піти, Бабця-Ружа завжди проходила крізь роздягальню. Трохи завбачливості: мої батьки не приїдуть раніше полудня. Все пройшло добре: об одинадцятій тридцять Бабця-Ружа обняла мене, побажала щасливого Різдва з батьками, а потім зникла на поверсі роздягалень. Я свиснув. Поп Корн, Ейнштейн і Бекон швидко одягли мене, підняли, спустили по сходах і віднесли до тарадайки Бабці-Ружі, випущеної ще до появи першого автомобіля. Поп Корн, великий спритник у відкриванні замків, йому ж бо пощастило вирости у непевному районі, відчинив відмичкою задні дверцята, і вони кинули мене на підлогу між переднім і заднім сидіннями. Потім повернулися до будинку, непомічені й невпізнані.

Минуло чимало часу, доки Бабця-Ружа сіла у машину, змусила її кашлянути разів десять чи п'ятнадцять, перш ніж та завелась, а тоді ми рвонули, як навіжені. Які ж бо класні ці машини, випущені ще до появи першого автомобіля, вони зчиняють такий гуркіт, що створюється враження швидкої їзди, а трясе так, як на ярмарковому святі.

Проблема була в тому, що Бабця-Ружа вчилася водити авто, мабуть, у якогось друга-каскадера, бо не зважала ні на світлофори, ні на тротуари, ані на розв'язки, так що час від часу машина злітала. В салоні було страшенно шумно, Бабця-

Ружа часто сигналила, а щодо словникового запасу, то він у неї був багатющим: вона вигукувала різні непристойності, ображаючи ворогів, які опинились у неї на шляху; я ще раз сказав собі, що кеч — таки добра школа життя.

По приїзді я збирався вискочити і сказати: "Ку-ку, Бабцю-Ружо", але поїздка з перепонами до її дому тривала так довго, що я заснув.

Коли я прокинувся, навколо було темно, холодно і тихо, я ж лежав на вогкому килимку. Отут я вперше подумав, що, мабуть, таки утнув дурницю.

Я вибрався з машини, пішов сніг. Проте він був не таким приємним, як "Вальс сніжинок" із балету "Лускунчик". Я цокотів зубами.

Переді мною великий освітлений будинок. Я попрямував до нього. Це було нелегко. Мені довелося так підстрибнути до дзвінка, що я звалився на циновку.

На ній мене й знайшла Бабця-Ружа.

— Але ж… але, — вона не знаходила слів.

А потім схилилася наді мною і прошепотіла:

— Серденько моє.

Отоді я подумав, що зроблене, може, не така вже й дурниця.

Вона віднесла мене у вітальню, де стояла велика різдвяна ялинка, яка кліпала очима. Я здивувався, побачивши, як гарно у Бабці-Ружі. Вона відігріла мене біля вогню, і ми випили по великій чашці какао. Я здогадувався, що вона спершу хоче пересвідчитись, що зі мною все гаразд, а вже потім насварити. На цей раз я не дуже квапився прийти до тями, зрештою, це було неважко, бо я справді був дуже стомленим.

— Оскаре, тебе шукає вся лікарня. Повна бойова тривога. Твої батьки втратили надію. Вони повідомили поліцію.

— Це мене не дивує. Якщо вони настільки дурні, що думають, ніби я їх любитиму, коли буду в кайданах…

— За що ти їм докоряєш?

— Вони мене бояться. Вони не зважуються розмовляти зі мною. І що більше не зважуються, то більше мені здається, що я почвара. Чому я їх так тероризую? Невже я такий потворний? Від мене тхне? Я став ідіотом, не усвідомлюючи цього?

— Вони бояться не тебе, Оскаре. Вони бояться хвороби.

— Хвороба — це частина мене. Вони не повинні поводитись інакше через те, що я хворий. Чи вони можуть любити лише здорового Оскара?

— Вони люблять тебе, Оскаре. Вони казали мені про це.

— Ви розмовляєте з ними?

— Так. Вони заздрять тому, що ми так добре порозумілися. Ні, не заздрять, їм сумно, що їм це не до снаги.

Я знизав плечима, але моя злість трохи поменшала. Бабця-Ружа приготувала ще одну чашку гарячого какао.

— Знаєш, Оскаре, одного дня ти помреш. Але твої батьки також помруть.

Мені було дивно чути те, що вона казала. Я ніколи над цим не замислювався.

— Так. Вони також помруть. Самотніми. Страшенно жалкуючи, що не зуміли порозумітися зі своїм єдиним дитям, Оскаром, якого вони обожнювали.

— Не кажіть так, Бабцю-Ружо, це мене вводить у депресію.

— Подумай про них, Оскаре. Ти зрозумів, що помреш, тому що ти дуже розумний хлопчик. Але не зрозумів, що помреш не лише ти. Всі смертні. Колись прийде черга і твоїх батьків. І моя.

— Так. Однак я все-таки раніше.

— Це правда. Ти раніше. Але невже під приводом того, що ти раніше, ти маєш право на все? Право забути про інших?

— Я зрозумів, Бабцю-Ружо. Подзвоніть їм.

Ось так Боже. Те, що відбувалося потім, описую коротко, бо стомилося зап'ястя. Бабця-Ружа повідомила лікарям, ті попередили батьків, які приїхали до Бабці-Ружі, і ми разом відсвяткували Різдво.

Коли батьки приїхали, я їм сказав:

— Вибачте, я не подумав, що колись ви також помрете.

Не знаю, що там у них розблокувала ця фраза, але після неї вони стали такими як раніше, і ми провели прекрасний різдвяний вечір.

Під час десерту Бабця-Ружа захотіла подивитися трансляцію всеношної, а також матч кечу, який вона записала. Вона сказала, що багато років поспіль завжди залишає для перегляду перед всеношною один бій, аби розім'ятися, це звичка, яка приносить їй задоволення. Цього разу ми всі разом подивилися бій, якого вона припасла. Було так чудово! Мефіста проти Жанни д'Арк! Купальники і високі чоботи! "Бісові дівчата!", — казав розчервонілий тато, схоже, кеч йому подобався. Кількість ударів, яку вони завдали одна одній по мармизі, годі й уявити. Я вже разів сто помер би в такому бою. "Все залежить від тренованості, — пояснила мені Баб-ця-Ружа, — удари по обличчю, що більше ти їх отримуєш, то більше можеш витримувати". Треба завжди надіятися. До речі, виграла Жанна д'Арк, хоча, повір, спершу ніхто такого й подумати не міг: тобі це, напевно, сподобалося.

До речі, з днем народження тебе, Боже. Бабця-Ружа, яка щойно вклала мене у ліжко свого старшого сина, який працює ветеринаром у Конго і лікує слонів, підказала, що моїм, ще й гарним, дарунком на твій день народження стало примирення з батьками. Щиро кажучи, особисто я думаю, що це навряд чи тягне на подарунок. Але якщо Бабця-Ружа, твоя давня подруга, так каже...

До завтра, цілую,

Оскар.

P.S. Забув про своє бажання: нехай мої батьки залишаються завжди такими, як сьогодні ввечері. І я також. Це було чудове Різдво, особливо бій Мефісти проти Жанни д'Арк. Щодо всеношної служби, вибачай, я відключився раніше.

Дорогий Боже,

Мені минуло шістдесят, і я розплачуюсь за всі зловживання, вчинені вчора ввечері. Сьогодні я почувався не дуже добре.

Мені було приємно повернутися до себе, в лікарню. Що більше ми старіємо, то менше любимо подорожувати. Я не захочу звідси їхати, це точно.

Про що я тобі не написав у вчорашньому листі, так це про те, що у Бабці-Ружі на поличці на сходах стояла статуетка Пеггі Блу. Присягаю. Точна гіпсова копія, такі самі ніжні риси обличчя, одяг і шкіра такого самого блакитного кольору. Бабця-Ружа стверджує, що це — Діва Марія, твоя, як я зрозумів, матір, мадонна, яка переходить у спадок протягом багатьох поколінь. Вона погодилася дати її мені. Я поставив її на столик в узголів'ї. Все-одно колись вона повернеться до родини Бабці-Ружі, адже я її вдочерив.

Пеггі Блу вже краще. Вона провідала мене на інвалідному візку. Вона не впізнала себе у статуетці, але ми чудово провели час. Тримаючись за руки, ми послухали "Лускунчика", і це нагадало нам гарні часи.

Не буду більше говорити, бо ручка важчає в руці. Тут усі, навіть лікар Дюссельдорф, нездужають через усю ту кількість шоколаду, гусячої печінки, зацукрованих каштанів і шампанського, що їх батьки подарували персоналу лікарні. Я дуже хотів би, щоби ти завітав до мене.

Цілую, до завтра,

Оскар.

Дорогий Боже,

Сьогодні я прожив від семидесяти до восьмидесята років і багато розмірковував.

По-перше, я використав різдвяний подарунок Бабці-Ружі. Не знаю, чи я тобі про нього розповідав? Це рослина з Сахари, яка проживає своє життя за один день. Тільки-но насінину полито, вона пускає паросток, він виростає у стебло, яке обростає листочками і випускає квітку, та утворює насіння, потім в'яне й засихає, і гоп, увечері все скінчено. Геніальний дарунок, дякую тобі за те, що ти його придумав. Сьогодні о сьомій ранку Бабця-Ружа, мої батьки і я полили насінину (до речі, не пригадую, чи я тобі казав, мої батьки зараз живуть у Бабці-Ружі, бо це значно ближче), і я зміг простежити за її буттям. Я дуже розчулився. Це правда, як квітка, вона непримітна й миршава — нічого спільного з баобабом, проте вона хоробро, як доросла, на наших очах повною мірою, за один день, не зупиняючись, виконала своє завдання рослини.

Разом із Пеггі Блу ми довго читали "Медичний словник". Це її улюблена книжка. Вона захоплюється хворобами і запитує себе, які з них могтиме мати згодом. Я ж подивився слова, які цікавили мене: "Життя", "Смерть", "Віра", "Бог". Можеш мені повірити, їх там немає! Зверни увагу, це все-таки доводить те, що ні життя, ні смерть, ні віра, ні ти до хвороб не відноситеся. Що, далебі, добра новина. Втім, у такій серйозній книжці мали би бути відповіді на найсерйозніші запитання, хіба ні?

— Бабцю-Ружо, мені здається, що в "Медичному словнику" є тільки специфічні штучки, проблеми, які можуть трапитися з тією чи тією людиною. Але немає речей, які стосуються нас усіх: Життя, Смерть, Віра, Бог.

— Напевно, слід зазирнути до "Філософського словника", Оскаре. Та навіть якщо ти знайдеш поняття, яких шукаєш, можеш також залишитися розчарованим. На те саме поняття він пропонує кілька зовсім різних відповідей.

— Як таке може бути?

— Найцікавіші запитання залишаються запитаннями. Вони криють у собі таємницю. До кожної відповіді слід додавати "можливо". Тільки нецікаві запитання мають остаточну відповідь.

— Ви хочете сказати, що "Життя" не має рішення?

— Я хочу сказати, що "Життя" має багато рішень, а тому — жодного.

— А я, Бабцю-Ружо, гадаю, що для життя є одне-єдине рішення — жити.

Лікар Дюссельдорф зайшов нас провідати. Він далі мав вигляд побитого пса, від чого його обличчя з густими чорними бровами стало ще виразнішим.

— Чи причісуєте Ви брови, лікарю Дюссельдорф? — запитав я.

Він роззирнувся довкола, дуже здивований, ніби запитував у Бабці-Ружі та моїх батьків, чи він добре розчув. І, врешті-решт, здавленим голосом відповів "так".

— Лікарю Дюссельдорф, не треба робити такий вигляд. Послухайте, буду з Вами відвертим, я ж бо завжди був коректним відносно ліків, а Ви завжди були бездоганним у тому, що стосувалося хвороби. Годі Вам ходити з винуватим виглядом. Не Ваша вина в тому, що Вам доводиться повідомляти людям погані новини, називати хвороби латиною та давати пояснення про невиліковність хвороби. Переведіть подих. Розслабтеся. Ви не Господь Бог. Не Ви ж управляєте природою. Ви можете її лише підправити. Зніміть ногу з педалі, лікарю Дюссельдорф, зменшіть напругу і не перебирайте забагато відповідальності на себе, інакше в цій професії Ви довго не протягнете. Погляньте лишень, як Ви виглядаєте.

Лікар Дюссельдорф слухав мене, розтуливши рота так, ніби заковтував яйце. Потім щиро усміхнувся і поцілував мене.

— Твоя правда, Оскаре, дякую, що ти мені це сказав.

— Нема за що. До Ваших послуг. Заходьте, коли захочете.

Ось так, Господи. Проте я й далі чекаю на твій візит. Приходь. Не вагайся. Приходь, не зважай на те, що в мене зараз багато відвідувачів. Мені справді буде дуже приємно.

До завтра, цілую,

Оскар.

Дорогий Боже,

Пеггі Блу поїхала. Вона повернулася додому. Я не ідіот і добре розумію, що вже ніколи її не побачу.

Я не писатиму тобі, бо мені дуже сумно. Ми з Пеггі прожили наше життя разом, і зараз я опинився у своєму ліжку один, лисий, кволий і стомлений. Як погано старіти.

Сьогодні я тебе не люблю.

Оскар.

Дорогий Боже,

Дякую, що прийшов.

Ти доречно вибрав момент, мені якраз було зле. А ще, можливо, тебе образив мій учорашній лист.

Коли я прокинувся, то усвідомив, що мені дев'яносто, і повернув голову до вікна, аби подивитися на сніг.

І тут я здогадався, що ти йдеш до мене. Був ранок. Я був сам один на Землі. Було так рано, що пташки ще спали, навіть нічна медсестра мадам Дюкрю, напевно, дрімала, а ти намагався запалити світанок. Було важко, але ти домагався. Небо світліло. Ти наповнював повітряний простір білими, сірими й блакитними тонами, проганяв ніч і оживляв світ. Ти не зупинявся. Саме тут я зрозумів різницю між тобою і нами — ти невтомний хлопець! Ти той, хто не знає знемоги. Завжди в роботі. І ось вам день! Ось і ніч! Ось весна! Ось і зима! Ось Пеггі Блу! А ось Оскар! А це Бабця-Ружа! Скільки в нього снаги!

Я зрозумів, що в тому є ти. Що ти розкриваєш мені свою таємницю: щодня дивись на світ так, ніби бачиш його вперше.

Тож я послухався твоєї поради і поринув у це. Вперше. Я споглядав світло, кольори, дерева, пташок, тварин. Я відчував, як повітря проходить крізь мої ніздрі і дає змогу дихати. Я чув голоси, які звучали в коридорі, як під склепінням собору. Я відчував себе живим. Я тремтів від чистої радості. Щастя буття. Я був зачудований.

Дякую, Господи, що ти зробив це для мене. У мене було враження, що ти взяв мене за руку і повів у серце таїни, щоб її споглядати. Дякую.

До завтра, цілую,

Оскар.

P.S. Моє бажання: ти не міг би повторити відчуття першовідкривача для моїх батьків? Бабці-Ружі, гадаю, воно знайоме. А ще для Пеггі, якщо в тебе є час…

Дорогий Боже,

Сьогодні мені виповнилось сто років. Стільки, як Бабці-Ружі. Я багато сплю, але почуваюся добре.

Я спробував пояснити батькам, що життя — таки дивний дарунок. Спершу ми перебільшуємо: вважаємо, що подароване нам життя вічне. Згодом ми ним легковажимо, нам здається, що воно пусте, надто коротке, ми майже готові позбутися його. Нарешті ми усвідомлюємо, що це — не дарунок, а лише позика. Тоді ми намагаємося заслужити його. У свої сто років я знаю, що кажу. Що більше старієш, то більше треба мати смаку, щоб цінувати життя. Слід ставати витонченішим, митцем. Будь-який кретин може насолоджуватися життям у десять чи

двадцять років, але у сто, коли вже не можеш рухатися, треба звертатися до своєї мудрості.

Не знаю, чи я таки зумів їх переконати.

Навідайся до них. Доверши роботу. Я трохи стомився.

До завтра, цілую,

Оскар.

Дорогий Боже,

Сто десять років. Багатенько. Мені здається, я помираю.

Оскар.

Дорогий Боже,

Хлопчик помер.

Я залишуся рожевою пані, але більше ніколи не буду Бабцею-Ружою. Нею я була лише для Оскара.

Він згас сьогодні вранці, у ті півгодини, коли його батьки і я пішли випити кави. Він зробив це без нас. Гадаю, він чекав цього моменту, щоб оберегти нас. Ніби хотів захистити від безжальності моменту свого зникнення. Насправді, це він дбав про нас.

На серці такий смуток, такий тягар, у ньому живе Оскар, і я не можу його прогнати. Мушу втриматися від сліз до вечора, бо

не хочу прирівнювати свій біль до нестерпного болю його батьків.

Дякую тобі за те, що ти познайомив мене з Оскаром. Завдяки йому я була дотепною, вигадувала легенди, навіть розумілась на кечі. Завдяки йому я сміялась і пізнала радість. Він допоміг мені повірити в тебе. Я сповнена любові, вона обпікає, він стільки дав її мені, що вистачить на всі роки, які мене чекають.

До скорої зустрічі,

Бабця-Ружа.

P.S. Протягом останніх трьох днів на журнальному столику Оскара стояла табличка. Гадаю, це стосується тебе. Він написав: "Тільки Господь має право мене розбудити".

Примітки

1

Трисомія — додаткова хромосома в хромосомному наборі (прим. пер.).